

Medewerker uitgelicht

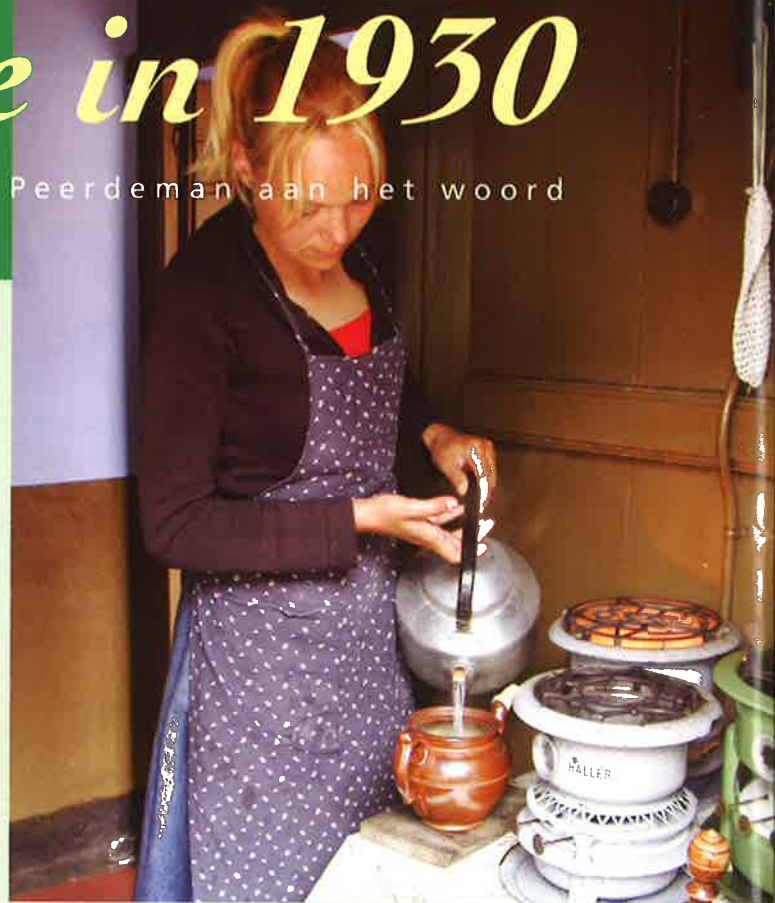
Op de thee in 1930

Publieksmedewerker Natasja Peerdeman aan het woord

Het is een gezellig drukke middag in het Zuiderzeemuseum. Ik loop over de dijk langs café Hindeloopen en geniet van het mooie uitzicht. Een aantal jongens en meisjes in klederdracht passeert mij. Dat is vast de verkleedkist. Wat een ontzettend leuk gezicht. Het is bijna drie uur. Theetijd! Ik ben op weg naar Zoutkamp, het huishouden in 1930. Vandaag zwaait publieksmedewerker Natasja Peerdeman hier als huisvrouw de scepter. Onder het genot van een kopje thee vertelt ze over haar werk als publieksmedewerker.

Hoe lang werk je al bij het Zuiderzeemuseum?

"Ik werk sinds 1999 bij het museum. Eerst als vrijwilliger bij het 'Urker rollenspel' en vanaf juli 2000 als publieksmedewerker. Het werk als publieksmedewerker is ontzettend leuk. Toch vind ik het ook wel jammer dat ik niet meer op Urk sta. Mijn rol als dochter Aole heb ik altijd met veel plezier gespeeld. Eigenlijk voel ik me ook nog steeds heel betrokken bij het Urker spel. Het zit ook in de familie. Mijn oma komt namelijk van Urk en heet ook Aole. Daar kwam ik achter toen ik net begon als vrijwilliger. Iedereen noemt haar altijd Ali, dus ik heb daar verder ook nooit bij stilgestaan. Ik vond het wel ontzettend leuk want ik kon natuurlijk allemaal dingen over vroeger aan haar vra-

gen. Het geeft ook een heel apart gevoel om iets gemeenschappelijks te hebben met je eigen oma. Iemand waarmee je toch twee generaties scheidt. Bij mij thuis staan nu ook foto's van mijzelf en mijn oma in Urker kleding."

Waarom ben je bij het Zuiderzeemuseum gaan werken?

"Eigenlijk heb ik altijd een speciaal gevoel gehad met het museum. Ik ben opgegroeid in Enkhuizen, dus het museum hoorde gewoon bij mijn opvoeding. Bij ons thuis was er ook altijd aandacht voor mooie oude spulletjes en respect voor nostalgie. Vroeger hing ik samen met mijn goede vriend Kos over de buitenmuur van het museum. Dan keken we elkaar aan met dezelfde gedachte: "Als we hier nu toch eens konden gaan werken". Op een gegeven moment gebeurde dat dus ook. Doordat ik vrijwilliger werd op Urk kwam ik in contact met diverse publieksmedewerkers. Zij waren altijd erg enthousiast over hun werk. Daarom besloot ik te solliciteren naar de functie van publieksmedewerker. Dat werkte weer door naar mijn omgeving. Vanwege mijn enthousiaste verhalen werkt Kos sinds vorig jaar namelijk ook als publieksmedewerker."

Wat doe je nu precies als publieksmedewerker?

"Dat is heel wisselend. Ik ben begonnen bij de verkleedkist, maar na 3 weken deed ik al van alles: touwslaan, visroken, het huishouden in 1930 en de

wijk (hand en spandiensten leveren aan andere publieksmedewerkers en aanspreekpunt zijn voor bezoekers, red.). Een vrouwelijke visroker is redelijk zeldzaam. Het grootste gedeelte van het jaar ben ik de enige in het museum. In de zomer zijn we met zijn drieën. Ik had van tevoren niet bedacht dat ik aan de slag zou gaan met visroken. Ik ben er gewoon ingerold. Er was een tekort aan (mannelijke) visrokers en daarom vroeg Det (Det de Beus, hoofd museumdiensten, red.) of het iets voor mij was. Het leek me wel wat. Ik werd opgeleid door mijn collega's Jenne, Henk en Ome Willem, allen ervaren visrokers. Door veel oefenen kreeg ik het onder de knie. Het is een heel ritueel. Vroeger maakten we de vis ook nog zelf schoon. Dat was altijd heel gezellig. Lekker zingen met de mannen. Nu doen we dat jammer genoeg niet meer."

Wat vind je het leukst om te doen?

"Ik vind alles leuk. Vooral de afwisseling trekt me ontzettend aan. Bij het visroken mag je natuurlijk lekker vuurtje stoken, maar dat is het niet alleen, hoor. Het hele proces trekt me ook ontzettend aan. 's Morgens maak je het vuur aan met houtjes. Eventueel doe je er wat houtmot overheen. Je hangt

afkoelen met water.

Bij het 'huishouden' krijg je vaak leuke reacties. Die variëren van "Oh wat mooi en die goede oude tijd" tot "Het is prachtig om te zien, maar ik ben blij dat ik nu gewoon mijn wasmachine en droger heb". Soms vertellen mensen hele verhalen die uit het leven zijn gegrepen. Het leerzame aspect vind ik ook heel belangrijk. Als ik in het 'huishouden' kinderen op bezoek krijg, vertel ik ze vaak dat jongetjes van acht jaar vroeger niet naar school gingen of buiten speelden, maar dat ze met hun vader mee moesten om te werken op de boot. Kinderen merken dan dat ze het nu eigenlijk heel goed hebben. Ik vind het belangrijk dat kinderen dat beseffen. Zelf heb ik dat ook van huis uit meegekregen."

Wat maak je allemaal mee?

"Er gebeuren altijd wel leuke dingen. Bij de visrokerij bijvoorbeeld. De haring die we daar roken, verkopen we voor € 1,50 per stuk. Laatst kocht een Turkse man een haring, maar wilde daarbij wel afdingen. Ik had dat al in de gaten, dus toen hij vroeg hoe duur een visje was, zei ik dat ze € 2,00 kostten. Voor € 1,50 koop ik hem, zei hij toen. Verkocht, zei ik. Toen de man op het prijsbordje keek, begreep hij dat ik hem voor de gek had gehouden. Hij kon er de humor wel van in zien.

Je hebt ook veel lol met collega's onder elkaar. Laatst ging ik theedrinken bij collega Marja die in 'het huishouden 1930' stond. Op een gegeven moment komt Minke, ook een collega, aanlopen met twee dames van 86 en 84 jaar. Ze waren bekaf, dus Minke had ze uitgenodigd voor een kopje thee in 1930. Daar hadden de dames wel zin in. Het was ontzettend gezellig. We kregen nog een 'verjaardagsmandje' op bezoek, dus er werd een verjaardagslied ingezet. De dames zongen uit volle borst mee. Na een uur stapten de dames weer op, maar ze hadden de dag van hun leven gehad. Met een praatje en een lekker kopje thee heb je twee mensen ontzettend blij gemaakt. Dat is toch geweldig. Wat wil je nu nog meer?!"

de vis op een olievat met een vochtige juten zak eroverheen. Het vuur mag niet te hoog oplaaien want dan verbrandt de vis. Je bent de hele dag bezig om dat in de gaten te houden. Als je maar even het idee hebt dat het vuur te hoog komt, moet je het vat